

Történelmi ábécé (Villámkérdések)

6. feladat
(javított)

Történelmi személyeket, fogalmakat és földrajzi neveket kell kitalálnotok, a fölolvásásra kerülő rövid meghatározások alapján. Segítséget jelent, hogy minden válasz az ábécé más-más betűjével kezdődik. A meghatározások előtt a játékvezető közli, hogy melyik ez a betű.

A csapatok egyszerre játszanak. A meghatározásokat a játékvezető olvassa föl. A meghatározás elhangzása után öt másodperc áll rendelkezésre, hogy a kiválasztott „csapatírnok” fölírja a jegyzetfüzet egy üres lapjára a választ. Figyelem! Csak a pontosan fölírt választ tudjuk elfogadni.

A játékvezető jelzésére minden csapatírnok magasba emeli a jegyzetfüzetet. Ezután a játékvezető megmondja a jó választ, s az a csapat, amelyik ezt eltalálta, fölemelve hagyja a jegyzetfüzetet, a rossz választ adók pedig leengedik jegyzetfüzetüket.

A segítők meggyőződnek arról, hogy a válasz valóban helyes, és a csapat kap 1 pontot, majd jöhet a következő meghatározás. Minden választ a jegyzetfüzet újabb üres lapjára írjanak a csapatok, távolabbról is olvasható méretű betűkkel.

Minden csapat válaszonként 1–1 pontot szerezhet, s mivel 23 feladat van, ez összesen 23 pontot jelenthet.

Próbajáték:

- **Cs** betűvel kezdődik a válasz.

Meghatározás: Hang amely véget vet a tanórai szenvedésnek. ...

Válasz: csengőszó

- **I** betűvel kezdődik a válasz.

Meghatározás: Ruhadarab, amelyet lehet, hogy rövidesen kötelező lesz viselni az iskolában.

Válasz: iskolaköpeny

Történelmi ábécé (feladatok)

A betű

Az egyik keresztés állam fővárosa, az állam a városról kapta nevét.

Válasz: Antiochia

B betű

Avar vezér, nevéből származik a bán tisztségnév.

Válasz: Baján

C betű

V. Henrik császár ellenfele, aki végül konkordátumot kötött császárral.

Válasz: II. Callixtus (A 10. évfolyamos tankönyv 10. oldalán levő ábrából.)^{*}

D betű

Etelközt kettészelő folyó.

Válasz: Dnyeper

E betű

Így nevezték egyes krónikákban a Volga folyót.

Válasz: Etil (pl. Riccardus jelentésében)

F betű

Öröklődő hűbértok elnevezése.

Válasz: feudum

G betű

Egyszólamú, hangszerkíséret nélküli egyházi ének.

Válasz: gregorián

H betű

Európa fejlett, túlnépesedett területeiről kivándorló telepések.

Válasz: hospesek

I betű

Egyházi bíróság.

Válasz: inkvizíció

J betű

Nagy Károly fiának uralkodói mellékneve.

Válasz: Jámbor (Jámbor Lajos)

K betű

Egyházi testület. Tagjai a kanonokok.

Válasz: káptalan

* Figyelem! A zárójelben levők nem tartoznak a válaszhoz, csak kiegészítést vagy segítséget jelentenek a játékvezetőnek.

L betű

Vazul fia, I. András fivére.

Válasz: Levente

M betű

A magyarokat Merseburgnál megállító német király uralkodói mellékneve.

Válasz: Madarász (Madarász Henrik vagy I. Henrik)

N betű

Terület, amelynek uralkodója meghódította Angliát.

Válasz: Normandia

O betű

Ausztria birtoklásáért hadat viselő cseh király.

Válasz: Ottokár (II. Ottokár)

P betű

Az ír szerzetesség alapítója.

Válasz: Patrik (Szent Patrik, V. század)

R betű

Normann eredetű uralkodóház Kijevben.

Válasz: Rurik (Rurik-ház)

S betű

I. András fia, I. Béla fiainak ellenfele.

Válasz: Salamon (I. Béla fiai: Géza és László)

Sz betű

Nomád öröklési rend.

Válasz: szeniorátus (A nemzetség legidősebb férfitagja örökli a hatalmat.)

T betű

„Isten békéje” latinul.

Válasz: Treuga Dei (Elv. amely alapján az egyház bizonyos időszakokban tiltotta a hadakozást.)

U betű

Földesúri birtok, a majorság, a jobbágytelkek és a közösen használt területek összefoglaló elnevezése. Gazdasági és igazgatási egység.

Válasz: uradalom

V betű

E folyó mentén éltek a Piastok alattvalói.

Válasz: Visztula

Z betű

Szent László ebben a városban alapított püspökséget.

Válasz: Zágráb

Pluszfeladatok (Azonos pontszám esetén a helyezések eldöntésére)

A betű

Német koronázó város a belga határ mentén.

Válasz: Aachen

B betű

Kikötőváros, amelynek püspöke a keresztes háborúk idején sok gyermeket megmentett.

Válasz: Brindisi

C betű

Francia település, bencés kolostoráról híres.

Válasz: Cluny

Cs betű

A nehézeke alkatrésze.

Válasz: csoroszllya

D betű

Szerzetesrend, amelyre a pápa rábízta az inkvizíció irányítását.

Válasz: domonkosok / Domonkos-rend

E betű

Gyula urasága.

Válasz: Erdély

L betű

Velence és Genova által uralt kereskedelmi útvonal.

Válasz: Levante / Levantei kereskedelem

M betű

„A próféta városa”.

Válasz: Medina (Medinat-al-Nabi = a próféta városa.)

Ny betű

Földművelési mód, amikor a föld egy részét pihentetik, bevetetlenül hagyják.

Válasz: nyomásos gazdálkodás

P betű

Laza kapcsolat államok között: csak az uralkodó személye közös.

Válasz: perszonálunió

Sz betű

Így nevezik a Korán fejezeteit.

Válasz: szúra

T betű

Justinianus császár felesége.

Válasz: Theodóra